

Rundskriv

28 / 2026

Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

POSTADRESSE:

Postboks 2233,

3103 Tønsberg

Sentralbord: 466 15 000

Innhold

Kommunalt forebyggingsprogram for barn og unge	1
1 Mål	4
2 Målgruppe	5
3 Kriterier for måloppnåelse	5
4 Hvem kan søke om tilskudd?	6
5 Søknadsprosess	6
6 Tildelingskriterier	7
7 Vilkår for tilskudd	7
8 Hva tilskuddet skal gå til	8
9 Utbetaling av tilskudd	9
10 Opplysningsplikt	9
11 Oppfølging og kontroll	10
12 Tilbakebetaling	10
13 Rapportering og regnskap	10
14 Klage	11

Fastsatt av Barne- og familiedepartementet 18.03.2026 til oppfølging av Stortingets budsjettvedtak på kapittel 846, post 63. Det tas forbehold om Stortingets årlige bevilgninger.

Om tilskuddsordningen

Tilskuddsordningen er tverrsektoriell og skal bidra til gode oppvekstvilkår og motvirke utenforskap blant barn og unge. Tilskuddet skal støtte opp under kommunenes helhetlige og forebyggende arbeid, og stimulere til målrettet innsats på tvers av sektorer og tjenesteområder. Ordningen skal bidra til et helhetlig og godt tilbud til barn og unge fra de første 1000 dagene, gjennom barndom og ungdomstid og inn i voksenlivet. Kommunene tildeles tilskudd for å gjennomføre forebyggende tiltak rettet mot barn og unge, og deres familier, inkludert gravide. Midlene fordeles mellom søkerkommunene etter objektive kriterier, og tildeles for ett år. På sikt er målet at kommunene skal kunne gis tilsagn for inntil tre år, med forbehold om årlig budsjettvedtak fra Stortinget.

Barne- og familiedepartementet har hovedansvaret for ordningen, i tett samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) forvalter tilskuddsordningen i tett samarbeid med Helsedirektoratet, Arbeids- og velferdsdirektoratet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet og Utdanningsdirektoratet. Bevilgningen til tilskuddsordningen er på Barne- og familiedepartementets kap. 846 post 63.

Definisjoner

I regelverket betyr:

- **Barn og unge:** perioden fra unnfangelse frem til fylte 24 år.
- **Utsatte barn og unge:** barn og unge med behov for støtte, hjelp og koordinerte tjenester fordi de selv eller deres familie har behov for ekstra oppfølging,

for eksempel grunnet helseutfordringer, lav inntekt, svak tilknytning til arbeidslivet, manglende norskkompetanse og øvrige utfordringer som barn og unge med innvandrerbakgrunn kan møte.

- **Forebygging:** styrke det som bidrar til at barn og unge kan leve gode liv, og å motvirke forhold som kan påvirke dem negativt.
- **Oppvekstvilkår:** forhold barn og unge vokser opp under som påvirker deres utvikling, trivsel, deltakelse på viktige arenaer og mulighet til å leve gode liv. Det inkluderer nære forhold som foreldre, venner, nærmiljøet og trivsel i barnehage, skole, SFO, samt tilknytning til utdanning, arbeid og fritidsaktiviteter samt strukturelle forhold som familiens levekår og tilgang på helse- og velferdstjenester.
- **Utenforskap:** falle utenfor fellesskapsarenaer som skolen, i fritidsaktiviteter eller arbeidslivet. Omfatter blant annet det å mangle venner, oppleve mobbing, ha helseutfordringer, ikke ha like muligheter økonomisk og mangle nødvendig tilrettelegging, eller å ikke bli inkludert i idrett, kultur og sosiale arenaer.

1 Mål

Målet med tilskuddsordningen er å legge til rette for gode oppvekstvilkår og forebygge at barn og unge faller utenfor. Ordningen skal støtte opp under kommunens forebyggende arbeid for barn og unge, og bidra til målrettet og helhetlig innsats, på tvers av ulike sektorer. Ordningen skal også bidra til å utjevne sosiale forskjeller blant barn og unge.

Følgende delmål er satt opp for tilskuddsordningen:

1. Tilhørighet, deltakelse og god helse

Barn og unge har god helse og opplever tilhørighet og deltar i barnehage, utdanning, arbeidsliv, nærmiljø og fritidsaktiviteter.

2. Tidlig og helhetlig innsats

Barn, unge og deres familier med behov for hjelp fanges opp tidlig og får helhetlig, tilpasset og samordnet oppfølging gjennom kommunenes tjenester og tilbud.

2 Målgruppe

Målgruppen er barn og unge. Tiltakene skal ha utsatte barn og unge som en del av målgruppen, og skal samtidig bidra til en styrket forebyggende innsats gjennom universelle tiltak rettet mot alle barn og unge. Tiltakene kan derfor være både universelle og målrettede.

3 Kriterier for måloppnåelse

Måloppnåelse skal vurderes ut fra i hvilken grad kommunene har gjennomført tiltak som støtter opp under målet med ordningen.

Kriteriene for måloppnåelse er:

- Kommunene benytter tilskuddet til tiltak som bidrar til økt tilhørighet, god helse og økt deltakelse i barnehage, utdanning, arbeid, nærmiljø og i fritidsaktiviteter for målgruppen
- Det foreligger planer, rutiner og samhandlingsarenaer for å fremme tidlig, helhetlig og samordnet oppfølging av barn og unge og deres familier
- Barn og unge og deres familier med behov for hjelp gis tilpassede tjenester og tilbud
- Tilbud og tjenester som jobber med barn og unge har nødvendig kompetanse og kvalitet
- Det arbeides systematisk med innovasjon og tjenesteutvikling, ved at tjenester og tilbud til barn og unge og deres familier forbedres, oppdateres og videreutvikles i tråd med kunnskapsbasert praksis.

4 Hvem kan søke om tilskudd?

Kommuner kan søke om tilskudd fra ordningen. Bydelene i Oslo er sidestilt med kommuner. Oslo kommune kan også søke om tilskudd.

Kommuner som har etablert samarbeid, eller ønsker å inngå samarbeid om tiltak, kan sende én felles søknad. Tilskuddet beregnes da samlet basert på tildelingskriteriene for de aktuelle kommunene som inngår i søknaden. Kommunene kan ikke søke både sammen og individuelt. Én kommune skal stå som ansvarlig søker på vegne av samarbeidet, med administrativt og økonomisk ansvar overfor tilskuddsforvalter. Tilskuddet utbetales til denne kommunen.

5 Søknadsprosess

Kommunene skal søke på fastsatt skjema i Bufdirs søknadsportal. Det skal kun sendes inn én søknad per kommune, kommunesamarbeid eller bydel.

Etter at tilskuddsforvalter har fattet vedtak om tildeling av tilskudd, må kommunene, basert på faktisk tildelt beløp, supplere søknaden med en plan for kommunens arbeid i tilskuddsperioden. Fristen for å supplere søknaden med denne planen er 4 måneder fra vedtaksdato. Innsending av planen skjer i Bufdirs søknadsportal.

Planen skal være administrativt og politisk forankret (godkjent) i kommunen. Det legges til grunn at planen forankres på en hensiktsmessig måte i kommunens overordnede strategier og planer. Planen skal inneholde følgende:

- Beskrivelse av utfordringsbildet og kommunens mål for tilskuddsperioden
- En oversikt over planlagte tiltak, samt fremdriftsplan
- Budsjett for tilskuddsperioden

6 Tildelingskriterier

Tilskuddet fordeles mellom kommunene som søker etter følgende kriterier:

- Antall barn og unge (0-24 år), 70 prosent vekting
- Antall barn og unge (0-17 år) i en husholdning med vedvarende lavinntekt, 30 prosent vekting

Kommunene tildeles tilskudd for ett år. Uavhengig av tildelingskriteriene, vil laveste årlig tilskuddsbeløp være 200 000 kroner.

For Oslo kommune vil 85 prosent av tilskuddet til kommunen tildeles bydelene, mens Oslo kommune vil tildeles 15 prosent av tilskuddet.

7 Vilkår for tilskudd

Kommunen må senest 4 måneder etter vedtaksdato supplere søknaden med en plan for kommunens arbeid i tilskuddsperioden. Planen må være basert på faktisk tildelingsbeløp og oppfylle de kravene til forankring og innhold som følger av regelverkets punkt 5. Planen skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettside.

Hvis tilskuddsforvalter etterspør må kommunen dele sine erfaringer og gjøre disse tilgjengelige slik at andre kommuner kan nyttiggjøre seg av disse i sitt arbeid.

Kommunen må delta i forsknings- og evalueringsprosjekter som gjennomføres i forbindelse med tilskuddsordningen. Dette inkluderer en plikt til å gi nødvendig informasjon og tilgang til relevant dokumentasjon og data som etterspørres i denne forbindelse.

Kommunen må opprette eget koststed eller prosjektnummer for føring av alle inntekter og utgifter knyttet til det innvilgede tilskuddet. Tilskuddet skal brukes innen utgangen av tilskuddsåret, med mindre tilskuddsforvalter, etter søknad, har bestemt noe annet.

Kommunen må i tillegg oppfylle vilkår som omtalt under punkt 8. Hva tilskuddet skal gå til, knyttet til bruk av midlene og kommunens gjennomføring i tilskuddsperioden.

8 Hva tilskuddet skal gå til

Tilskuddet skal benyttes til innsatser og tiltak som støtter opp under mål og delmål for ordningen. Tilskuddet skal brukes innenfor tilskuddsperioden. Varigheten på perioden følger av tilskuddsbrevet.

Innenfor delmålene for ordningen, bestemmer kommunene selv hvilke tiltak de finner best egnet for barn, unge og deres familier i sin kommune. Kommunens innsatser og tiltak skal være rettet mot målgruppen, og kan utformes som både universelle tiltak og tiltak rettet mot grupper av utsatte barn, unge og deres familier.

Midler fra tilskuddsordningen kan benyttes til tiltak og innsatser innenfor lovpålagte tjenester. Dette inkluderer årsverk og andre tiltak i helsestasjons- og skolehelsetjenesten, barnehage, skole, Nav, barnevern m.m.

Kommunen står fritt til å samarbeide og løse felles oppgaver gjennom blant annet vertskommunesamarbeid, interkommunalt selskap eller kommunalt oppgavefellesskap eller partnerskap. I den grad dette er nødvendig, kan kommunen også overføre tilskuddsmidler til disse samarbeidene. Det er likevel søkerkommunen som står

ansvarlig for bruken av tilskuddsmidlene og arbeidet som utføres i disse samarbeidene, og det er kun søkerkommunen som skal rapportere på dette gjennom kommunens rapportering og regnskap.

Kommunen kan ikke benytte tilskudd fra denne ordningen til:

- Individuelle vedtaksbaserte tjenester
- Tiltak og innsatser som ikke faller inn under noen av ordningens delmål
- Avskrivninger

Målgruppen skal medvirke i beskrivelsen av utfordringsbildet og til utviklingen av planarbeid og innsats/tiltak. Dette kan blant annet gjøres ved å involvere rådgivende medvirkningsorgan som Ungdomsråd eller representanter fra målgruppen som tiltaket er ment å nå.

9 Utbetaling av tilskudd

Tilskuddet utbetales til kommunen og bydelene i Oslo kommune. Betingelser for utbetaling følger av tilskuddsbrevet.

10 Opplysningsplikt

Tilskuddsforvalter må straks underrettes om forhold av vesentlig betydning for søknaden, bruken av tilskuddet og andre særlige forhold. Dette gjelder både før det er fattet vedtak om tilskudd og etter at tilskudd er tildelt. Tilskuddsforvalter kan stanse videre utbetalinger og kreve allerede utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom det fremkommer forhold av vesentlig betydning for søknaden, bruken av tilskuddet eller andre særlige forhold.

11 Oppfølging og kontroll

Tilskuddsforvalter og Riksrevisjonen kan kontrollere bruken av midlene, jf. bevilgningsreglementet § 10 annet ledd og riksrevisjonsloven § 12.

12 Tilbakebetaling

Ubenyttet tilskudd ved tilskuddsperiodens utløp skal tilbakebetales til tilskuddsforvalter. For mye utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt.

Tilskuddsforvalter kan holde igjen tilskudd og/eller kreve tilbake hele eller deler av tilskuddet dersom:

- kommunen ikke gir fullstendige eller korrekte opplysninger til tilskuddsforvalter
- tilskuddet ikke benyttes i samsvar med regelverket eller vilkårene i tilskuddsbrevet
- kommunen ikke supplerer søknaden med en plan for kommunens arbeid i tilskuddsperioden, eller om planen til kommunen ikke oppfyller vilkårene for bruk av tilskuddet
- kommunen ikke sender inn rapport og regnskap innen fristen
- rapport og regnskap ikke blir godkjent

13 Rapportering og regnskap

Etter avsluttet tilskuddsperiode, skal kommunen rapportere på bruken av tilskuddet. Kommunene skal rapportere på bruk av tilskuddet, uavhengig av tilskuddsbeløpets størrelse.

Rapporteringsfristen følger av tilskuddsbrevet. Utlysningen for tilskuddsordningen og tilskuddsbrevet gir nærmere føringer for hvilke opplysninger som skal gis.

Regnskapet skal være kontrollert av revisor.

14 Klage

Vedtak fattet i henhold til regelverket for tilskuddsordningen er ikke enkeltvedtak etter forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav b, jfr. § 3 første ledd, og kan ikke påklages.